www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 116. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 20. травня 1930. VOL. XXXVIII. No. 116. Jersey City, N. J., Tuesday, May 20, 1930. THREE CENTS.

ЖЕРТВИ ПОВЕНІ Й ТОРНАДА В АРКЕНЗО

2,500 ЛЮДЕЙ ВТІКАЄ ПЕРЕД ПОВІНЮ. ТОРНАДО ВБИЛО 16 МУРИНІВ.

ЕЛЬДОРАДО (Аркензо). Наслідком тридневної зливи повиливали ріки і заноситься на велику катастрофу. Три міста, Кенова, Грифін і Люєн, заляті цілковито водами. Тисячі людей опинилися без даху над головами. А инші тисячі покидають хати й утікають, бо бояться виливу рік.

Червоний Хрест дає, яку може, допомогу. Ратуючі є свідками розпучливих сцен. Прийшлося їм, приміром, ратувати жінку, яка на окруженім водою горбку породила дитину, або двоє малих дітей, яких пірвали води.

Води позаливали нафтові поля і нанесли їм шкоди на $1,000,000. Иншу шкоду прямо годі тепер обчислити. Як і не знати точного числа жертв у людях. Донесено тільки, що торнадо вбило 16 Нігрів.

Найбільше побоюються поширення між збігцями епідемічних хоріб, бо вже показалися віспа й тиф.

НЕ ЗНАТИ, ЩО БУДЕ З ТАРИФОЮ.

ВАШИНҐТОН. — Ніхто в сенаті не знає по річній дискусії, як властиво випаде голосування щодо нової тарифи. Одно певне, що нарешті прийде вже остаточно до голосування.

МОРСЬКИЙ ДОГОВІР БУДЕ ПРИНЯТИЙ.

ВАШИНҐТОН. — Мимо ріжних думок щодо лондонського морського договору й його острої критики в комітеті для справ закордонних, панує загальна опінія, що сенат заявиться за ратифікацію цього договору.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ „ЧЕРВОНОГО СТРАХІТТЯ".

НЮ ЙОРК. — З рамени „Джан Рід Клоб" піднесено протест проти арештовань за виявлення політичних переконань. Отсей протест підписало понад сто артістів, педаґоґів і письменників. Вони протестують проти цеї гістерії, яка запанувала в Злучених Державах зприводу „червоного страхіття" і нищить тут підстави горожанської свободи. В протесті говориться про арештовання, які є незгідні з конституцією. Між иншим згадується там і за арешт комуністичного лідера Фостера й протестується проти цього, що Фостерови відмовлено залога (бейлу). А далі наводиться такі факти: В Огайо засуджено на два роки вязничної кари двоє молодих дівчат за те, що роздавали летючки. В Шикаґо сидить 137 робітників за бунт, хоч ті робітники зійшлися на збори, щоби радити над безробіттям.

Оті факти, говориться в протесті, змусили „Джан Рід Клоб" до публичного протесту й оборони горожанських прав.

5,000 НОРСОК У ЦЕРКВІ.

НЮ ЙОРК. — Епископальний епископ Менінґ промовляв в катедрі св. Івана до 5,000 норсок, котрі прибули на национальне богослуження в память Флоренси Найтінґейл, піонірки модерного піклування хорими.

У своїй проповіди до сестер жалібниць Менінґ зазначив, що вони йдуть слідами Христа, котрий є їх великим лікарем, провідником і товаришем, бо він ціле життя на землі тільки робив добре людям, приносячи поміч і розраду немічним і нещасливим.

ВСІ ЦІКАВІ ЗНАТИ, ЩО БУДЕ З ПІХОТИНЦЯМИ.

НЮ ЙОРК. — В місті входять тепер в життя нові поліційні приписи для піхотинців, які заборонять переходити вулиці, коли хто хоче й у якім хоче місці. Там, де стоїть поліцмен, буде можна переходити вулицю тільки в призначенім на це місці і тільки в часі, коли світить зелене світло. Хто не буде повинуватися тим приписам, того каратимуть грошевою карою, а то й арештом. Тепер заходить питання, чи та Гвейленова реформа дасться перевести.

РЕПОРТЕРИ ЗРАДИЛИ ГРАЧІВ.

ДІТРОЙТ. — Дітройтські ґазети широко розписувалися про ґемблерство, яке розпаношилося по цім місті. Поліція твердила, що вона про це нічого не знає. Тоді ґазетні репортери заявили поліційному комісиєнерови Емонсови, що вони йому допоможуть віднайти доми гри. Репортери завели поліцмена до ріжних домів і за одну ніч треба було заарештувати аж 300 осіб.

ПРОТИСАЛУНОВА ЛІҐА ПРОТИ МОРА.

МЕЙПЛВУД (Ню Джерзи). — Д-р Джеймс К. Шилдс, президент Протисалунової Ліґи з стейту Ню Джерзи, говорив в методисько-епископальній церкві на тему виборів до сенату. Шилдс заявився за кандидатурою Форта як сухого, а проти кандидатури амбасадора Мора. Він підчеркнув, що коли би Мора вибрано сенатором, то заходить велика небезпека, бо він може легко стати кандидатом на президента Злучених Держав. А це був би великий удар, коли би мокрий став президентом.

РЕПУБЛИКАНИ ЗАГРОЖЕНІ.

НЮ ЙОРК. — Републикани нюйорського стейту мають важкий оріх до згризення. Їх більшість у леґіслятурі виносить всього тільки 2 голоси. А що тепер нема між ними такої єдности, як треба, а демократи взялися до роботи, готові вони стратити перевагу, як це було в 1912 році.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ ПІЛСУДСЬКОГО КРІПІЄ.

Остаточно виявилося, що в горішньо-шлеському місцевому соймику опозиція проти уряду Пілсудського має таку силу, що її лідер, Корфанти, буде вибраний маршалком соймику. На останніх виборах в Горішньому Шлеську прихильники Пілсудського стратили 30% своїх послів, проти того, що вони там мали підчас загальних виборів до сойму два роки тому.

ЕЛЄКТРИЧНА СИЛА В РОЗВОЮ КАНАДИ.

Чарлс Прайс-Грін, комішнер департаменту природних богацтв Канадійських Національних Залізниць, говорить, що поступ Канади в останніх кількох літах є не до порівнання з якоюнебудь иншою країною. В останніх 20 літах зріст богацтва, яке припадає пересічно на одну особу в Канаді, був більший ніж у якійнебудь иншій країні. Торговля Канади зросла в тім часі в осьмеро. Одною з головних тайн достатку Канади є розвій її гидро-електричної сили на велику скалю. Канада продукує тепер електричної сили на пять мілінів сімсот тисяч кінських сил. Коли докінчаться дальші роботи в тій области, які тепер провадяться, то Канада буде продукувати звиш сім мілінів кінських сил електрики. Яке се має значіння, можна зміркувати з того, що у фабриці одна кінська сила електрики рівнається з заощадженням шістьох тон вугля. Иншими словами, в теперішню пору використовування водної сили до вироблювання електрики є рівнозначне з заощадженням трицять чотирох мілінів тон вугля в протягу року.

В ФОРТ ВІЛЯМ ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА ДЕМОНСТРАЦІЮ.

За недозволені збори потягнено в Форт Віліям до судової відповідальности пятеро комуністичних провідників, що устроїли 1 травня демонстрацію без дозволу поліції. Чотири з них се хлопці, котрим є по двацять кілька літ, а пята є дівчина, що не має ще й двацятки літ. Обвинувачені є Френк Брюс, який недавно приїхав до Форт Віліям з Монтреалу. Вайно Гаккала, Михайло Хоміцький, Петро Болотнюк і Елсі Донаріньска, яка теж називає себе Елсі Доналд. Їх арештовано за намагання устроїти на сходах Сиіті-Голю мітинґ в користь Совітського Союза та революції в Індії. Поліційний суддя Палінґ задержав всіх пятеро до вищого суду; дівчину випущено тимчасом за запорукою 100 долярів.

СТАРЕЦЬ СКЛАДАЄ ІСПИТ.

У варшавській політехниці відбувся на днях іспит для присяглих землемірів і між іншими кандидатами цей іспит складав Едвард Клепаньский, якому тепер скінчився 81 рік життя. Старенький кандидат склав іспит із відзначенням і йому ґратулював бувший премієр міністрів Поніковський.

ПРОЦЕС Д-РА МАЦЬКІВНОЇ.

У Львові відбувся процес проти д-ра Мацьківної, котра минулого року в осени застрілила свого нареченого д-ра Тедішевського. Психіятри оекли, що в хвилі морду (стрілом з револьвера) була д-р Мацьківна в такому психічному стані, котрий виключає всяку відповідальність. На тій підставі присяжні судді видали увільнюючий вердикт. Тлом душогубства була нещасна любов.

САМОВБИВСТВА У ВІДНІ.

Відень належить до міст, в яких самовбивства є дуже численні. Дня 15. квітня у Відні статистика начислила 24 випадки самовбивств. Між самовбивцями є 15-літні і 80-літні.

ПОМИЛУВАННЯ ВБИВНИЦІ.

В 1928 р. у Фінляндії засуджено студентку Магду Нініноу на 4 роки вязниці за вбивство купця Енґблюма, в відприємстві якого ця студентка працювала. Справа ця малася так: Магда Нініноа була дочкою бідних родичів і студіювала фільософію в нужді і голоді, заробляючи на шматок хліба писанням на машині в торговлі багача Енґблюма. Підчас її студій вона полюбила молодого професора університету Тернуда і він мав забаром женитися з нею. Тимчасом купець Енґблюм, використовуючи той факт, що бідна студентка працює в його фірмі, домагався в неї любови, погрожуючи, що в іншім випадку він позбавить її праці і заробітку. Бідна студентка боронила своєї чести як могла, але одної ночі купець напав на неї в кімнаті і силою здобув те, чого студентка не дарувала йому з любови. Бідна дівчина зрадила свою тайну нареченому і проф. Тернуд заявив, що не хоче женитись зі збещещеною дівчиною та покинув наречену. Студентка в розпуці застрілила купця Енґблюма і за це, суд засудив її на 4 роки вязниці. Але вбивниця відсиділа у вязниці тільки півтора року, бо на днях президент Фінляндії, беручи під увагу злагідняючі обставини провини студентки, помилував її і студентка опинилась на волі.

РОЗСІЯНА ПАНІ МАЙОРОВА.

Жінка фінляндського майора вибиралася в подорож над море і на прощання дістала від свого доброго чоловіка на свої потреби тисячку. Врадувана пані майорова ніжно поцілувала свого щедрого майора, сіла в Гельсінґфорсі до поїзду і ще більше втішилась, побачивши, що в цьому самому поїзді йде над море її добра приятелька, жінка полковника, славна вродою і тим, що чотири рази виходила заміж і чотири рази покидала чоловіків. Радість молодої майорової не мала границь: ось тепер їй не буде скучно ані в дорозі, ані над морем, бо пані полковникова буде забавляти її, оповідаючи все, що пережила з першим чоловіком другим, третим і четвертим і чому ані один з них не вдоволив її. На одній стації пані майорова хотіла купити собі чоколяду і попросила паню полковникову пильувати її валізку з гардеробою і портфелем, а сама побігла до стаційного буфету. Якеж було її здивування, коли вона, вернувши, відчинила валізку і найшла в ній всю гардеробу, всі косметичні причандали, всі фарби до малювання уст і личка, але не найшла тисячки грошей, подарованих паном майором. „Хтож міг украсти, як не полковникова?" — подумала собі майорова і маючи переконання, що полковникова спритна у крадіжі не тільки сердець 4 чоловіків, але й грошей, вона на другій стації післала свою товаришку на стацію купувати помаранчі, а сама, лишившись у возі, відчинила валізку полковникової. І справді, у валізі були ріжні грошеві банкноти, а між ними тисячка, така саміська як що, що дарував їй майор. Майорова була субтельною людиною, не хотіла робити полковниковій сорому ні ганьби, тому, не згадавши ні словом про тисячку, розпрощалася з полковниковою і змінивши плян подорожі, виїхала до купелевого міста зовсім не того, де була полковникова. Якеж було здивування бонтонної майорової, коли вона довідалася, що полковникова поширює вістку, що майорова вкрала в неї тисячку і зникла з поїзду! Якаж то була неспоївка, коли пан майор напсав, що вона через поспіх і розсіяність забула дарованих тисячку в дома на столі і що вона без потреби витягала тисячку з валізи полковникової, бо полковникова нічого невзяла.

СУМНІВНІ ЗДОБУТКИ УКРАЇНЦІВ У ЙОРКТОНЩИНІ.

Виглядає, що Українці стараються доказати свою перевагу в Йорктонщині (Канада) в досить незвичайний спосіб, через суд. Оголошено якраз зістку кримінальних справ, які має розбирати суд лави присяжних у Йорктоні. Усіх справ є чотирнацять, з чого є три справи душогубства. Перша між ними є справа Данилюка, обвинуваченого, що вбив Михайла Крайника в Джедбурґ. Г. Цулька з Прісвил, Саск., відповідає за вбиття Павла Красного у бійці після танцю в одного тамошнього фармера. Третє душогубство є вже недавне. Духобор Олекса Лежебоков відповідає за вбиття свого свояка Юлія Лежебокова коло Пелі, Саск.

Між иншими обвинуваченими є такі імена: Юрій Кіцан — вбив, В. Клевчук — сфальшовані документи, К. Горенко — крадіж пшениці, П. Андрусяк — крадіж ячменю, І. Негрич — знасилування, І. Рапчук — обман. В прочих справах виступають люде з неукраїнськими іменами.

БАБСЬКИЙ БУНТ НА БІЛОРУСІ.

З Минська подають, що в селі Любовичах і Вересниці на радянській Білорусі відділ червоної армії арештував кількадесятьох селян за спротив проти колективізації. Коли військо виводило вязнів з села, жінки арештованих, узброєні в ціпи, коси та сокири, напали на червоноармійців і почали з ними правдиву битву. Баби визволили своїх чоловіків і вигнали з села всіх 70 вояків.

ПАПА НЕ ДАЄ ІНТЕРВЮ.

Коли світ дізнався, що між Лондоном і Ватиканом наладнано безпосереднє телефонічне получення, одна англійських ґазет (чужа преса, мабуть, за заздрощів не хоче визнати, яка саме) звернулась негайно телефонічно до Ватикану, прохаючи інтерю з папою. Тема була: що папа думає про релігійні переслідування в СРСР. Одначе з Ватикану відповіли: Папи нема. Догадуються, що це була відповідь демонстраційна щоби звернути увагу англійським редакторам, що папа не дає телефонічних авдієнцій. Ще за якийсь час найдуться люди, що прохатимуть телефонічно... папського благословенства.

ЧЕСЬКІ ПОСЛИ БЮТЬСЯ В ПАРЛЯМЕНТІ.

Кажуть, що ні в однім парляменті в Европі посли не бються так часто, як в чеськім, парляменті в Празі. 3 травня обговорювано в чеськім парляменті законопроєкт про запомоги для безробітних. Комуністичні посли пропонували, щоби держава давала 99 центів на кождий долар запомоги, а робітничі союзи одного цента. Инші посли були проти сього. Тоді один комуніст дав якомусь соціялістичному послови пощоку вуха. Соціяліст віддав. В бійку замішалися чеські націоналісти і незадовго цілий парлямент перемінився в бевнице. Всі посли билися аж поки президент парляменту проголосив відложення засідання.

ЖИДІВСЬКІ СВЯТА В СРСР.

З Москви повідомляють, що підчас останніх жидівських свят пасхи, всі синаґоги в Москві були переповнені жидами і то робітниками, які прийшли молитись. Таксамо у всіх провінціональних містах СРСР жиди робітники святкували свято пасхи, виконуючи всі ритуальні церемонії. І хоч у деяких містах відбулись підчас свят антирелігійні мітинґи, то робітники жиди ішли вперед до божниці молитись, а потім по наказу ішли на антирелігійні мітинґи.

КРИТИКУЮТЬ ПРЕДЛОЖЕННЯ БРІЯНА В СПРАВІ ПАН-ЕВРОПИ

НАВІТЬ У ФРАНЦІЇ БРІЯН НЕ ЗНАХОДИТЬ ПОВНОЇ ПІДТРИМКИ. НІМЕЧЧИНА ВБАЧАЄ БАЖАННЯ ФРАНЦІЇ ЗБЕРІГТИ СВОЮ ЦЕРЕМОНІЮ В ЕВРОПІ.

ПАРИЖ (Франція). — Опублікований повний текст предложення Бріяна в справі утворення федерації в Европі викликав досить гостру критику зі сторони правої преси та політиків навіть у самій Франції. Лише ліва преса та політики вважають, що переведення такого пляну є можливим.

критичні заввги негативного характеру спираються на тому, що плян Бріяна нагадує собою нову европейську Ліґу Націй і більше нічого; що світ і навіть сама Европа ще не приготовані до такого пляну й на доказ цього подаються витяги з фльорентійської войовничої промови Мусолінія; що сила нового обєднання Европи може спиратися лише на публичній европейській опінії, але така опінія ще не виявилася.

Взагалі у Франції гострота критики пляну Бріяна стримується лише тим, що плян цей висунув французький політик і в імени Франції. Прихильники пляну, навпаки, вважають, що ґрунт для обєднання европейських держав уже готовий, доказом чого є льокарський договір, договір Келоґа, лондонська умова й инші дрібніші міжнародні договори на шляху повного замирення Европи.

БЕРЛІН (Німеччина). — Урядові кола мовчать зприводу пропозиції Бріяна, очікуючи опінії від Великої Британії, Америки та Росії. Німеччина хоче з цими державами зберігати свої приятельські відносини, а тому не хоче виривати наперед зі своєю оцінкою пляну Бріяна.

Лише права німецька преса відізвалася на пропозицію Бріяна з гострою критикою, заявляючи, що вже забагато Франції в міжнародній політиці Европи. Деякі ґазети говорять, що плян про обєднання Европи висунений Бріяном длятого, щоби ще більше закріпити за Францією здобутки Версальського миру та щоби зберігти на завжди гегемонію Франції в Европі. Разом з тим ця преса ставить отверто питання, чи Бріянова федерація Европи також передбачає збереження на завжди польського коридору за Польщею?

ЛОНДОН (Англія). — Майже вся англійська преса стрінула зимно пропозицію Бріяна, а деякі ґазети навіть ворожо. Ґазета „Дейлі Ґерадд", орган правительства Мек Донелда, присвятила дуже мало уваги цьому плянови й згадує про нього лише мимоходом. Більше того, права преса ставиться негативно до Бріянової федерації Европи й дивується, що Бріян хоче замкнути Европу саму й то з виключенням Британії та Італії, бо в цю федерацію Европи звичайно не включаються британські доміниї, а також навряд чи Італія, судячи по промовах Мусолінія, також погодиться на участь в новому европейському обєднанню.

ЦЕПЕЛІН ЛЕТИТЬ ДО АМЕРИКИ.

ФРІДРІХСГАФЕН (Німеччина). — В неділю, 18 травня, „Граф Цепелін" розпочав четвертий свій лет через океан. Тепер він летить через Еспанію до Південної Америки, а звідти прилетить до Злучених Держав, щоби потім вернутися до Німеччини.

Цим разом повітроплав має пролетіти 18,000 миль. Підчас цього лету він перший раз буде перелітати через рівник і буде літати в південній частині земської кулі. На ньому знаходиться 64 люда: 40 членів залоги і 24 пасажири. Сподіваються, що матеріяльний успіх цього лету буде дуже гарний, бо всі місця для пасажирів уже давно випродані, а для вантажу використано найменшу закомірку.

НОВИЙ РУХ В ІНДІЇ.

БОМБЕЙ (Індія). — Останніми днями поліція арештувала 650 Індусів, які хотіли захопити в ріжних місцях державні сільні склади. Взагалі рух Індусів під проводом Ґандія поволі ущухає й він уже не дуже турбує англійську владу, бо місцями він перетворюється в звичайну іграшку в повстання.

Та британська влада тепер занепокоєна повстанським рухом, який все більше зростає на півночі Індії, недалеко афганістанського кордону. Там повстанський рух провадять комуністичні організатори, а напівдикі індуські войовничі гірські племена збираються в банди, метою яких є грабіж і здобич. Проти цих повстанських груп британська влада вислала військові літаки, які вже в кількох випадках розігнали окремі повстанські відділи.

БОЇ В КИТАЮ.

ШАНҐАЙ (Китай). — Тепер точаться завзяті бої між військами національтичного уряду Китаю та військами північних ґенералів. Націоналістичні війська в кількох випадках одержали перемогу й місцями далеко просунулися на північ. Але на терені націоналістичного уряду бандитизм усе більше зростає, бо всі війська заняті боями на фронті, тому-уряд не має чим боротися проти бандитів.

МОСКВА КЕРУЄ КОМУНІСТАМИ В КИТАЮ.

ЕМОЙ (Китай). — З документів, захоплених урядом при розгромі головної комуністичної таємної квартири, видно, що комуністичним повстанським рухом в Китаю керує Москва. Для цього вона має у Владивостоці спеціяльний штаб, який посилає до Китаю відповідні накази, інструкторів і гроші.

З документів видно, що так звані бандитські напади на богатих Китайців та чужинців і захоплення їх у полон бандитськими групами з метою одержання за них викупу в богатьох випадках були орґанізовані по наказу Москви, щоби таким способом здобути гроші на комуністичну роботу в Китаю.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.0
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сити і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВЖЕ МАЮТЬ ДОСИТЬ?

Цілий край заговорив про промову амбасадора Двайта В. Мора, який тепер виступає як кандидат на номінацію республиканської партії на кандидатуру на сенатора зі стейту Ню Джерзи.

Сей небувалий успіх осягнув Моро своєю виразною, недвозначною й рішучою заявою в справі прогибіції. У сій заяві Моро сказав: Уряд має право обмежувати свободу горожан у ріжних напрямках, між иччим і свободу вживання напитків. Се його неоспорине право. Спір може йти тільки за те, як далеко має посуватися се обмеження свободи. Щодо практичного переведення прогибіції, то Злучені Держави пробували віддати виконанне прогибіції федеральному урядови, котрий на се не має відповідних сил, бо Злучені Держави від самого основання віддавали федеральному урядови тільки певні, виразно означені функції. У сей спосіб Злучені Держави пробували переводити справу прогибіції, яка є дуже делікатною справою нарушення особистої свободи, після інтересів цілого краю. Тимчасом настрій цілого краю далеко не однаковий. У ріжних частях краю населення відноситься до прогибіції ріжно. Через те прогибіція, виконувана федеральним урядом, не функціонує як слід. В слід за прогибіцією пішли бутлегерство, корупція, загальне нарушування законів, непошановання для закона, — поважні громадянські й політичні недостачі, які край доконечно мусить усунути.

Як їх усунути? — питається Моро.

На се питанне ріжні люди відповідали ріжно. Одні кажуть: дайте більше поліції. Другі кажуть: облекшити дещо закон Волстеда про виконування прогибіції. Амбасадор Моро думає, що одинока зарада знести Вісімнацяту Поправку до конституції, якою прогибіцію заведено, та привернене стейтам права рішати, на скільки має бути обмежена особиста свобода людини в питтю трунків.

Моро добре знає, що за таке рішення справи заявилосьби богато людий, яких вони вірили, що таке рішенне можливе. Моро не годиться з песимістами, які вважають прогибіційну поправку незмінною. Він показує на другі поправки конституції: коли вони були змінені, чому не можнаби змінити прогибіційної поправки?

Амбасадор Моро своєю промовою сильно ослабив песимізм сих нерішучих людий. Коли про скасованне прогибіції говорить член партії президента та до того розумний політик, то знак, що час скасовання сього скандального закона справді наближається.

БОРОТЬБА БОЛЬШЕВИКІВ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ.

(Докінчення)

Самі большевицькі можновладці нині вже отверто заявляють, що українська автокефальна церква є знаною більш небезпечною для большевицького панування на Україні, ніж всі інші православні церкви. Це тому, що вона засвоїла не тільки найкращі традиції української церкви часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, а також намагається здобути собі те значіння та відограти таку ролю в житю української нації, яку вже відограла українська церква за козацьких часів у боротьбі проти польського панування. Наша минувшина докладно розповідає про те, як польська влада всякими способами нищила українську церкву, сподіваючись таким робом прискорити польонізацію українських мас. Це саме робить і сучасна Польща на Волині, Поліссю та Підляшу, а румунська на українських частинах Буковини та Бесарабії. Такої самої політики уживав царський режім протягом свого істнування, намагаючись перетворити православну церкву на Україні у знаряддя для русифікації, і власно те саме робить тепер большевицька влада, хоч правда з дещо іншою метою. І справді, коли українська автокефальна церква після церковного собору в 1921 р. нарешті розбудувала свій апарат майже на всьому терені Совітської України та впорядкувала, як належить, власну ієрархію, то совітська влада почала переслідувати вже не лише окремих панотців та навіть епископів автокефальної церкви, обвинувачуючи їх у „контрреволюції", як то було і раніше, а також найвищий орґан автокефальної церкви: Всеукраїнську Церковну Раду. З цею метою совітська преса ще кілька років тому заглаголала, що українська автокефальна церква опинилася в руках бувших старшин української армії, що вона втручається в політичні справи та взагалі намагається стати фортецою українського націоналізму.

Звичайно всі ці большевицькі вигадки були лише притокою, щоб у цей спосіб виправдати свою боротьбу проти автокефальної церкви. Правда, у порівнанню з російською патріярщою церквою, яка намагається зберігти традиції царської церковної політики на Україні, а також з совітською синодальною церквою, що виступає на Україні під фірмою „української" синодальної церкви з центром у Харкові, українська автокефальна церква з погляду московсько-жидівської влади являється національною церквою. Не диво, бо компартія України є лише філіялом совітсько-російської та провадить на Україні українофільську політику (українізація тощо), тоді як автокефальна церква щільно повязана з традиціями української державности та уперто обстоює українські національні інтереси. Себто тепер чи пізнійше поміж окупаційною владою та провідними колами української автокефальної церкви з неминучости мало прийти до конфлікту.

Так дійсно й сталося. Московські наємники використали той факт, що дехто з керовників автокефальної церкви підтримував звязок зі Спілкою Визволення України і вирішили знищити або принаймні знесилити українську автокефальну церкву. Це вони робили й раніш шляхом висилки або увязнення епископів та інших керовників автокефальної церкви (між іншим митрополит Липківський не з доброї волі, а в наслідок примусу та загроз з боку бувших чекістів одібнов від керування церковним життям), а нині, використавши той факт, що Всеукраїнська Церковна Рада скликала собор української автокефальної церкви, багнетами примусили президію собору за підписом митрополита Борецького оповістити акт про „самоліквідацію" української автокефальної церкви. Зрозуміло, що ні один український патріот, або вірруча людина взагалі, ніколи не повірить, що автокефальна церква добровільно зробила такий крок. І справді, як ми довідалися з певного джерела, московські чекісти поставили український собор перед ділемою: або президія собору підпише акт про самоліквідацію церкви, або членів собору вишлють за межі України та увязнять. Мало того, Москва загрожувала віддати під суд цілу Всеукраїнську Церковну Раду, приточивши їй державну зраду за звязок зі Спілкою Визволення України.

Нема сумніву, що президія українського собору, опинившись у безвихідному положенні, вибрала той шлях поратунку української автокефальної церкви, який здавався їй більш доцільним, бо не втратила віри в те, що при кращих обставинах українська церква знову відродиться та набере ще більшого впливу і авторитету в народніх масах. Так воно мабуть і буде, бо це не перший раз наша церква примушена переживати таке лихоліття. Ми переконані, що всі спроби, які робить нині „українська" синодальна церква, намагаючись захопити в свої руки розпорошені українські епархії, не виправдають тих надій, що зявилися в керучих колах цеї опортуністичної церкви, бо остання не має належного авторитету та впливу також в Росії. Це тому, що народні маси ставляться з певним недовірям до синодальної церкви, знаючи про її занадто льояльне відношення до совітської влади, а також тому, що большевики до певної міри толерують цю церкву, використовуючи її для знищення інших. Тимбільше не може синодальна церква здобути собі бажаного" їй поширення та впливу на Україні, бо вона є російсько-українською та переводить лише такуж українофільську політику, як і совітська влада. Дотепер вона була найслабшою православною церквою на Совітській Україні. Нема сумніву, що так буде й надалі.

Навпаки, українська автокефальна церква, тримаючись своїх славних традицій, безперечно вийде переможцем в будуччині, бо належним способом загартується підчас тяжкої боротьби та здобуде собі в народніх масах ще більший авторітет і навіть ореол мучеництва. І настане ще час, коли українська церква знову відограватиме в життю нашої нації ту національно-культурну та релігійно-моральну ролю, якою вона користалася за часів українських князів та гетьманів. Проте це станеться лише тоді, як українська нація збройною силою вижене окупантів зі своїх земель та утворить власну Суверенну Соборну Державу.

Я. Дуб.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

ВСІ ЙДУТЬ ДО ОДНОЇ ЦІЛИ.

(Притча).

Один подорожний, старий у літах,
Несучи торбину малу на плечах,
Важким ходом міряв далеченький шлях.
Побіч нього з міста ступав гордо пан,
На нім був новенький дорогий жупан,
А кругом все поле — один його лан.
Обох їх в дорозі на кони здігнав
Міністер, що силу великую мав,
Він то на двох піших цілком не зважав.
За ними надїхав в повозі сам цар,
Землі і народу сильний володар,
Про якого слава знималась до хмар.
Щож се за дорога, якою всі йдуть?
Се та неминуча для всіх одна путь,
Якою всі люде на цвинтар зайдуть.
Ах, коли одна ціль вижидає всіх,
То гордість нінащо в подорожи їх —
Вона тут не сила, лише важкий гріх.
Земнее при смерти тут оставим все,
А кождий з собою лиш те понесе,
Що одних погубить, а других спасе.

К. П.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НІЧОГО НЕМА ДАРОМ.

„Стенфорд Дейлі", щоденник студентів Стенфордського університету, подає думки з відчиту декана інжинірного відділу, Теодора Гувера, про мир і війну. На його слова певно ніхто не звертаби найменчої уваги, якби не те, що Теодор Гувер має великого брата, котрий є президентом Злучених Держав. І самий та ки Теодор Гувер противиться тому, щоби студентська газета подавала зміст відчиту професора, коли се противиться здавна признаному звичаєви наукових інституцій.

І здається, що з цілого відчиту Теодора Гувера найрозумніше те, що він навів зі слів других людий. Між иччим, він каже, говорив відомий американський письменник Емерсон: „Все, що ми маємо, мусить бути заплачене. Ми, Американці, живемо серед незаплаченого перепину й у будучині будемо мусіти заплатити за се кровю й працею".

ЦІНА НАЦІОНАЛЬНОЇ СВОБОДИ.

Се дуже нагадує слова одного польського революціонера про національну волю: „Воля се жінка: ніхто її вам не може дати. Її треба самому собі здобути. Коли вам її хтось дасть, то вона вас скорше чи пізніше сама покине".

ВСЮДИ ОДНАКОВІ.

Таке питання насувалося американським газетам з нагоди вісток про заворушення націоналістів в Індії та вісток про будову російської залізниці в Туркестані. З того, що в Туркестані тубильці прийшли на врочистости відкриття залізниці, а в Індії тубильці роблять заворушення, комуністичні агенти роблять аргумент, що, мовляв, комуністичний уряд трактує тубильців інакше, як Англія. Американські газети показують, що се враження фалшиве. І англійська і російська кольоніяльна політика однакова. І одна й друга не допускає вроженців до повної самоуправи. І одна й друга пробує заманити вроженців до згоди на правління окупантів аґітацією про справедливість окупантського уряду. І одна й друга однак не має симпатиї корінного населення, бо корінне населення добре розуміє, що за сею окупантською справедливістю стоїть арміа окупантів, себто чисте насильство. Через те відношення Туркменів, Кіргізів, Сартів та других народів Туркестану супроти Москви якраз таке, як відношення Індусів до Англії. Се відношення мовчаливої ненависти, яке при відповідній провокації вибухає заворушеннями.

На се Українцям пригадувати не треба, бо їм про се все пригадав недавно дуже добре харківський процес.

НОВА СПОВІДЬ?

Щоби доказати, що Шумський, колишній міністер освіти в Харкові та провідник націоналістичної групи комуністів, вже „Щоденні" знова містять його покаяння.

Отже новий документ! „Щоденні" вірують, що їх читачі повірять, що Шумський написав усе те, що „Щоденні" пишуть, бо під тим видрукувано імя Шумського. Справді не знати, хто найвищий: чи читачі „Щоденних", чи їх редактори?

Нагадуються слова Шевченка: „Ото дурний. Та ще й битий! На квіток повірив Москалеві!"

Коли можна повірити „Щоденним", що все, що в „Щоденних" підписане іменем Шумського, походить від Шумського, то треба буде й повірити „Щоденним", як подадуть просьбу Шевченка о принятти до комуністичної партії.

ШУМСЬКИЙ І ШУМСЬКІСТИ.

Подаючи сповідь Шумського, „Щоденні" не подають місця, в якому Шумський сповідався та на чиє вухо він сповідався. І не сказано теж, що поб'яте каючийся.

Се все може бути цікаво всім тим, які знають, що в комуністів і жиди не мають голосу, а небіщики пишуть документи.

Цікаво теж знати, коли справді живе Шумський, що сталося з шумськістами.

Відомо, Троцький живе, і де живе, і як живе. І відомо, що богато з троцькістів не живе.

А зрештою: чи живе Шумський, чи з мертвого дому покаяння пише, не таке важне, як те, що окупація України Москвою ще далі істнує.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ХТО БІЛЬШЕ ЧИТАЄ, ТОЙ БІЛЬШЕ ЗНАЄ.
НАЙЛУЧШИЙ ПРИЯТЕЛЬ — ДОБРА КНИЖКА — ВЖЕ ВИЙШОВ НОВИЙ
ЦІННИК КНИЖОК
КНИГАРНІ „СВОБОДИ" РІЖНОГО ЗМІСТУ.
ВИСИЛАЄТЬСЯ ЙОГО ЗА НАДІСЛАННЯМ 2-ЦЕНТОВОЇ МАРКИ НА ОПЛАТУ ПЕРЕСИЛКИ.
„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Альфредо Панчіні.

СЕРЦЕ ВБОГОЇ МАРТИ.

Сільський листар виняв поліненим пальцем потвердження, подав хемічний олівець і сказав:

— Марто, підпишіть мені це, та не зломіть кінця олівця.

Гри деякій терпеливости зявився вкінці підпис (що незугарними карлючками, це нічого):

— Так добре? — спиталася.

— Знову гроші з Америки, що?

— Ах, я вбога! мушу вдержувати троє дітей, а мука дорожча ніж святий олій...

Діти хотіли знати, що батько пише з Америки.

— Ідіть насамперед нарвати трави. Потім вам скажу.

Коли Марта була сама, отворила листа та читала: „Дорога жінко, посилаю тобі оцей чек, щоби ви купили собі гарну корову. Коли вернуся, робитиму ріжний скр. Що лишиться, дайте собі до щадниці".

Марта глянула на чек, що цим разом не був писаний по італійськи. Був видрукуваний по англійськи, а Марта розуміла лише числа. Число було 130.

Марта всміхнулася сумно.

— Самособою, за сто тридцять лір куплю корову.

А коровиця була вже в стайні, ціла чорна, лише з білим пятном, з мяненькою шерстю, з білим вимям. З нього Марта доїла вісімнацять літрів молока денно, по дві ліри за літру, ні цента меньше навіть коли б було для виморюючого. А було теж і телятко, дві овечки, кролики в будці з дощечок, у курнику кілька курей, а в хлівці під ними мало хлівець молоде поросятко, охоче до життя й до до їди.

Ах, яке це все миле! Колиж звірята говорили своєю мовою, для Марти була це найгарніша музика на світі.

Як можна було призбирати стільки маєтку, коли після його відїзду до Америки вдирала в її хату нужда кождою щілиною.

Це все приїдала Марта, торгуючи покладками. Що ранку перед сходом сонця йшла від села до села та купувала яйця. Потім вибиралася просто до міста, до панських домів продавати їх: свіжі яйця для хорих і для кухні.

Верталася з порожним кошиком і повним гаманцем. Дорогою рахувала, що заробила. Дорога минала їй, сама не знала як.

Та як могла дражати всі ті домашні звірята, коли не мала ніякого поля? При помочі серпа. Наострила серп і гайда за травою, вона та діти, до робів на межі тай де лише можна було. Колиж ніхто не бачив, скочила на чуже поле та напхала в мішок, що далося: сніпок збіжа, велику диню, цукровий бурак, китяху винограду. Все, що найшли, заносили до дому. Лише в неділю Марта трохи відпочивала. Зачеслася, надягла святочну одежу, сіла на порозі та поглядала на хатину, на хлів, на городець і говорила до себе:

— Яка красота, яка красота! Коли прийде, побачить, що маємо!

І взяла одного дня чек, злоджила його, заявзала за пазух, ту та пустилася в дорогу до міста, до банку, куди ходила, коли чоловік прислав які гроші.

Банкір, що стояв у вікнці, з лицем спокійним, мляснув язиком і зиркнув здивовано на папір:

— Ах — може чек неправдивий? — спиталася Марта.

— Правдивий. — і встромив руку в залізну касу та спитався: — хочете великими чи малими банкнотами?

— Чим більшими тим ліпше.

— То маєте. — і тричі посунув пальцем три банкноти, такі великі, що Марта ніколи не бачила ще таких. На кождім з них було написано: **тисяча лір.**

— То для мене?

— А для вас.

Марті тряслися руки, коли сягала по банкноти. Сховала їх за пазуху та з великим жахом верталася додому, де на власні очі ще раз переконалася, що на банкнотах написано: тисяча лір. Мартині очі сяяли радісно, а її витягнені руки зі здивовання опали перед банкнотами, наче перед трома біблійними царями. Бо як це склалося, щоби сто тридцять лір нараз перемінилися в три тисячі лір?

У ночі не могла прижмурити очей.

Наневно банкир помилився. Як лише справдить помилку, пішле жандармів, щоби принесли йому гроші назад.

Чекала, а серце билося в неї. Минув день, минули два, одначе жандарми не приходили.

В голові мигнула їй страшна думка: А що, коли банкноти фальшиві? В селі не вміжилася похвалити ними, бо сказали би: „Маєте тисячлірові банкноти, а нарікаєте на біду?"

Додала собі відваги та пішла до міста з одним банкнотом. Думала собі: Як лише банкир побачить мене, скаже: „А диви, злодійка!"

Та замісць того сказав їй ввічливо: „Що скажете, пані?"

Марта скоро відповіла:

— Хочу зміняти цей великий банкнот на дрібні.

— То добре, — і поклав перед нею пакет пятилірових банкнотів.

Марта вернулася додому щаслива, легенька наче пташка. Роздерла опаску та стала рахувати. Всі банкноти були гарно й свіжо друковані, так що мусіла їх один від одного відділювати.

Нараз здалося їй, що їх більше є і серце забилося їй з радости; другий раз нарахувала менше і серце стиснулося їй з жаху. І рахувала й ще раз перераховувала, аж вкінці нарахувала їх кругло двіста.

Аж тут одної неділі пригадала собі Марта в церкві про душі в чистилищі, як у полумі ждуть тієї хвилини, щоби вступити до раю. Той образ був намальований на фресці в церковній наві.

Таж він, банкир, має залізну касу, може до неї сягнути, коли захоче та витягнути відтам тисячок, скільки завгодно; вонаж йому тих грошей не крал! Він сам дав їх їй такі, хто зна, чи сама Богородиця не була причиною тієї помилки. Та коли й потім усмоталася, то таки не мала спокою. А хоч була погана й нечиста тут на землі, чиста й гарна хоче станути перед Господом. І хоч працювала цілими днями наче віл, то в ночі хотіла в спокою відпочивати, без вічної гризі совісти, не як ті душі в полумі чистилища, намальовані в церкві на образі. І прийшла їй вкінці гарна думка, що сплатить довг, коли не банкирові, то бодай Господеві, тим, що робитиме добрі діла, як справжня християнка.

І відтоді продавала чайця по всіх входах кінжалом.

— Що сталося? Дали тобі менше?

— Ні, виплатили все в порядку — одначе я нещасна! — Потрясла головою та не сказала вже ні слова.

І з того дня наляг на її серце великий сум. Не лагодила все найгірше. Вона плакала та говорила: „Що я винна, що в мене таке мягке серце?"

Банкирові приносила перед кождими святами каплуна та найбільші й найгарніші яйця, а грошей не хотіла, говорила, що так велить їй серце.

Робила це цілий рік, колиж усе зрахувала, здавалося їй, що її довг у Бога вирівнаний. Це й дуже радувало.

Аж тут одного гарного дня сказали люди Марті — що вернувся.

— Хто?

— Ваш чоловік, ми бачили його на стації.

Марта вийшла мерщій з дітьми йому на стрічу.

Не пізнала його майже. Відїздив, як говорила Марта, наче обшарпаний опришок, бо знала лише про опришків своєї батьківщини, а вони були обідрані.

Нині вертався зодягнений по американськи, гарний, румяний, поставніший.

Говорив Марті:

— Я мусів богато натерпітися, але все те з любови до вас. Я працював для вас день і ніч, та глянь на хату; що вже майже була розвалилася, а тепер наче нова, а крім того городець і хлів! А яка гарна корова!

— Гарна корова! — поторгив чоловік — ти купила її за ті гроші, що я їх тобі в останнє післав?

— За сто тридцять лір ти хотів би купити корову?

— Сто тридцять лір? Таж я післав сто тридцять доларів!

— Доларів? Ну, а скільки варта доляри?

— Докладно три тисячі лір!

Марта скрикнула, начеб її хто вкололи кинжалом.

Вже їсти своїй худібці співаючи, як це перше робила, колиж у полудне почула кудкудакання курки, яка так повідомляла, що знесла яйце, шла з острахом у поле. А потім сідала на порозі своєї хатини, бороду спирала на коліна.

Чоловік, що вернувся з гостинниці, де лікувався добрим італійським вином після такої довгої **прогибіції**, яку перебув в Америці, коли побачив, що жінка така сумна, старався розрадувати її та давав їй стільки грошей, скільки лише хотіла.

Одначе вона тужила в глибині душі за своїми власними грішми, що їх розтрато викинула на дорогу, коли давала гарні, свіжі яйця даром, виконуючи так добрі діла християнського милосердя.

(Перекład **М. Н-ий**).

НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК
КНИГАРНІ „СВОБОДИ"
ВИСИЛАЄТЬСЯ ЙОГО ЗА НАДІСЛАННЯМ 2-ЦЕНТОВОЇ МАРКИ НА ОПЛАТУ ПЕРЕСИЛКИ.
„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МАМОНА, ГЕРОЇ І НАЄМНИКИ,

Перед героєм клонить голову кождий ворог, якого герой намагається знищити. Всі народи й то від найдавніших часів намагалися вшановувати геройські прикмети своїм дітям. Кождий тому невелика стара історія вславилася величавими геройськими подвигами, про які залишилася память по нинішні дні. Ще й сьогодні згадують всюди про ту матір Спартанку, що випроваджала свого на війну з словами: „Ріди сонце і вертай з щитом, або на щиті". Вона хотіла бачити свого сина як побідоносного героя вертаючого з щитом, або як погибшого в бою за вітчизну, якого приносять на щиті.

Без геройських прикмет не вдержиться ніякий нарід, хоч би мав велику й гарну землю і велику людність. А навпаки, малий нарід з геройськими прикметами може поконати й в десятеро сильнішого ворога. В той спосіб македонський цар Александер Великий підбив під свою владу простори які були сто разів більші від його Македонії, а Римляни завоювали цілий тоді відомий світ. В такий самий спосіб підбив Наполеон цілу Европу.

Але не кождий доконаний великий вчинок є геройством, бо геройство вимагає в першу чергу великої посвяти для ідеї й то посвяти безкорисної. Наведу тут такий приклад:

Над одним з полуднево-славянських народів панував диктатор Полан, котрому довелося вести велику боротьбу з італіцями, які напосілися на його край. Італійці зібрали великі фльоту, з якою не можливо було вести боротьбу, бо не було відповідних засобів. Тоді Полан закликав своїх моряків і жовнірів і представив їм положення та подав спосіб оборони. Він заявив, що вихід з небезпеки є тільки такий, коли знайде 12 охотників, які нині підплинуть під ворожі кораблі й підложать там 12 бомб. Полан приговорював до патріотизму вояків, але нічого не помагало. Тоді він заявив, що кождий, хто відважиться на це діло, дістане по 5,000 драхм. За хвилю зголосилося вже 25 охотників, а Полан вибрав з них 12. Вони дійсно доплили до ворожих кораблів, вложили бомби, які експльодували у свій час і знищили ворожу фльоту.

Полан осягнув велику побіду. А по побіді скликав воєнний суд і поставив перед нього 12 охотників, які підложили бомби. І промовив до них так:

Ви зробили велике діло, бо виратували державу. Та ви цього не зробили з любови до свого народа, але ради мамони. Ви не йшли ратувати свою землю як вірні сини свого народа, але як наємники. Тому вам за ваше діло не належиться ніяке відзначення, ні ніяка нагорода. Гроші, які я приобіцяв, дістануть ваші діти і жінки, а вам остається в заплату одна тільки — смерть.

Кажуть, що Полана витав тоді весь нарід як великого побідника й розумного та справедливого провідника. Але цікаве й те, що з ним далі сталося, а ще важніше, що сталося з його краєм.

Полан бачив, що небезпека ще не минула. Він бачив, що Мадяри чигають на хвилю, коли би то можна напасти на землю Полана та її поневолити. Тому Полан орґанізував оборону. Він візвав громадян, щоби зносили зайві гроші й золоті та инші прикраси, щоби за це поставити сильну армію й закріпити край перед ворогом. Він візвав церкви і монастирі, щоби віддали рівнож частину свого майна на оборону краю. Та тоді допевва цілий край відвернувся від Полана, бо мамона була всім дорожча від свободи. Вислід був такий, що край завоювали Мадяри.

В. Гасій,
Трентон, Н. Дж.

З ІСТОРІЇ МИЛА.

Завдяки історичним дослідам знаємо, що мило знали вже старинні Римляни, Араби й інші народи. В давніх арабських документах найшли приписи для виробу мила. В помпейських розкопках найшли цілі варстати для виробу мила. Та з історії знаємо, що мило в тих часах було дуже примітне, а саме була на-пів плинна маса з товщу тапету. Держали її в посудинах.

Щойно в 1424 році винайшли в Савоні спосіб на виріб твердого мила. Відси воно скоро поширилося й далі. Великі фабрики були в Венеції й Марсилії. У Франції дістало мило назву „савон" від міста Савона.

Із фільольоґічних джерел виходить, що мило відоме було майже всім старинним народам в Европі. Історик Плінїй Старший вказує, що галійське слово „сапо" означало мило. З того пішла латинска назва мила „сапо". Подібне до цього є катальонське слово „сабо", повожу. грецьке „сапон" і еспанське „хабан".

Інші авторитетні фільольоґи доказують, що такі вислови стрічаємо і в славянських народів. І так Українці, Москалі мають слово „мило", Чехи „мидло", Поляки „мидло". Як із усього повищого бачимо, то вже в глибоку старину старалися винайти цей артикул, конечний у щоденнім життю для вдержання чистоти та здоровля. Тому нічого дивного, що цей виріб перейшов побідно цілий світ. Тепер мила вживає найбільший богач і найбільший нуждар. Мило стало мірилом культурного розвитку народів. Француз каже: Скажи мені, скільки мила рживаєш, а я скажу тобі, хто ти такий".

Хитрий поліцай.

Польський поліцай веде злодія, якому вітер зриває капелюх з голови.

— Я побіжу за капелюхом, — каже злодій до поліцая.

— Бач, який мудрий, хочеш втекти, та не на дурня трафив. Постій тут, рабе, а я сам побіжу.

УВАГА! WOONSOCKET, RHODE ISLAND! УВАГА!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

в честь 14-тих роковин смерти українського Мойсея ІВАНА ФРАНКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО ТРАВНЯ (МАУ) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКОВНІЙ САЛІ, (394 BLACKSTONE STREET)

Початок точно в годині 4-тій пополудни.

Вступ для: фамілії 75 ц., поодиноких осіб 50 ц., дітей 25 і 10 ц.

Український Хор Боян під проводом о. В. КАСЬКОВА.

Проситься доконичні Громади взяти численну участь в цім Концерті та дати доказ пошани Українському Мойсеєви. **Весь дохід піде на Рідну Школу й боєву вацію в краю.** Годиться зазначити, що український хор Боян виконає так богато творів, як ще ніколи не було. Хто прийде, то не пожалує, за що ручить — **Комітет.** 116,9

НА ПІКНІК! — УКРАЇНЦІ З НЮАРКУ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

ТОВ. ЄДНІСТЬ УСТРОЮЄ ПЕРШИЙ В ЦІМ СЕЗОНІ

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО ТРАВНЯ (МАУ) 1930 РОКУ

В ЗНАНОМУ МІСЦІ, В САДІ ВАС. ТИМЧИШИНА,

B U N I O N, N. J.

Початок в годині 10-тій рано. Вступ 40 центів.

Приграватиме знаменита музика.

Танці на вигідній гладонькій плятформі.

Хто знає цей прекрасний сад В. Тимчишина, той певно других запевнить, що тілько там можна провести весело дня відпочинку день.

Дороговказ: Беріть Спрінґфілд Ейвю джітней або кару і висіти Ірвінґтон Сентер, там змініть на Юніон Векс Гол джітней і їдьте до Борнет Еввї коло школи, тут висіти і через вулицю просто в сад.

Від години 12-тої рано до години 3-тої пополудни буде можна переїхати з Бікон вул., У. Р. Дому, на місце пікніку безплатно. 116,8,20

Не оминайте нагоди. **Комітет Тов. Єдність.**

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Народний Дім в Миколаєві коло Гаїв.

На Народний Дім і кооперативу в Миколаєві коло Гаїв зложили:

По 10 дол.: І. Чинька, І. Підгірний, Д. Підгірний, І. Дацко, Н. Дмитерко; П. Корпало 7 дол.; по 5 дол.: С. Баляс, І. Тілета, І. Галак, Я. Кузик, С. Галюта, К. Дикий, Т. Романишин, М. (зам.) Філь, І. Дикий, І. Брездень, В. Підгірний, Д. Савіцький, А. Кушнір, К. Конюх (зам. Дацко), А. Сенькив, А. Кінаш (зам. Маліочка); Д. Цибрівський, Д. Підгірний, М. Сенькив (зам. Іваськів), Д. Гураль, А. Кикий, Ю. Ярема; по 3 дол.: Я. Хоркавий, І. Гураль, А. Пилипишин; по 2 дол.: Кат. Романишин, Е. Гураль, М. (зам.) Конюх, Н. Гураль, Т. Сенькив, Н. Кінаш (зам. Душник), К. Філь, М. Кінаш, Т. Кольба, Н. Гладун, Н. Фльорко, І. Гнатик, Т. (зам.) Дацко, І. Семусь, А. Павлюк, П. Корчовський, А. Загорийко; по 1 дол.: А. Міґоцький, В. Бурин, А. Хома, Й. Ловчий, Д. Сеник, К. Чанді, С. Сікора, Г. Городецький, П. Сеник, Т. Мишоловський, О. Гуць, П. Стасюк, Ф. Застшембський, Л. Пшик, П. Гілетова, Т. Котороаш, Т. Витрикуш, І. Горошко, Кулеба, М. Захарків, Д. Гураль, О. Прокопів; по 50 цнт.: М. В. Щур, К. Павлович, І. Кретів, Н. Заможнюк, М. Бротто, С. Вассерфіз, В. Сенюк, Т. Туз, І. Карпа, М. Глінський, П. Мотріх, М. Конопни, І. Фертуз; по 40 цнт.: П. Гунько; по 25 цнт.: А. Бер, С. Міллем; Й. Йонда 1 дол. і Т. Давидів 1 дол. На весіллю в Андрія Савіцького зібрано $19.84. — Разом зібрано $261.24. До краю вислано через Обєднання в Филаделфії $250.00, зістало в касі $11.24.

На коляду жертвували по 5 дол.: І. Підгірний, І. Галак, І. Дацко, В. Іваськів, М. Печинський, Д. і В. Підгірні, А. Маліочка, А. Пилипишин; по 3 дол.: Ю. Савіцька, О. Климків, М. Зелінський; по $2: Кат. Конюх (зам. Дацко), Д. Цибрівський, П. Корпало, К. Дикий, С. Франко, І. Дикий, К. Бойко, М. Конюх, М. Філь, Г. Штогрин, В. Боянчук, Д. Василишин, Д. Цьоць, Ю. Тереєр, С. Замоцнюк, Н. Паліщук, Н. Корчинський; Н. Вінтоняк $1.25; по $1: Д. Лукавий, М. Ситник, Р. Кузьма, В. Степан, І. Липа, А. Савіцький, Г. Періг, М. Олексів, М. Семків, І. Грешняк, К. Сміт, Д. Савіцький, Г. Юрків, Г. Савіцький, І. Літвін, В. Лещук, В. Орхівський, Т. Скульський, І. Цимбала, М. Шамен, І. Булка, В. Борщовський, Ю. Ярема, А. Павлюк, М. Кучеї, М. Савіцький, А. Підгірна, Д. Кінаш, М. Новак, Г. Романів, І. Тропак, Д. Сандига, М. Франко, М. Захарків, І. Франко, К. Холодняк, Італієць, І. Чинька, А. Кінаш (зам. Душник), Ф. Пичан, І. Лоєвич, К. Троліско, І. Гнатяк, П. Шуманський, М. Прокопів, Я. Мелета, А. Герич, Н. Гладуп, П. Борщовський, Т. Кондратюк, С. Галайда, О. Шумський, Д. Гураль, Мо. Лазутка 3. Макарчук; по 50 ц.: Г. Ковердовий, М. Венїцький, Н. Добровський, В. Прокопів, М. Олійник, І. Тонкевич, І. Войцеховський; Італієць 40 ц.; Жид 25 ц.

Разом з коляди було $143.40.

Далі жертвували: В. Островська $5, М. Прокопів з хустини $5, Олекса Климків жертвував $25. З бало прийшло доходу $139.30.

Збіжка М. Франка виносила $36. Зложили: М. Франко $10, по $5: І. Франко, С. Франко, Д. Лукавий, К. Франко, І. Франко, а А. Пилипюк $1.

В касі остало $11.24. Разом всіх зібрано було на $614.94, з чого $250 вже вислано до краю.

На бажання громадян жертви ті будуть проголошені в краєвих часописах, щоби й в краю знали, як тут наші іміґранти дорожать рідною землею.

Решта грошей буде вислана по балю, який просимо всіх радо підпести, бо дохід іде на нашу національну твердиню в ріднім селі.

За Комітет:

Ів. Галак, І. Дикий,
І. Підгірний, І. Дацко.

НА ДОПОМОГУ НАШІЙ МОЛОДІ!

Кожний нарід, який дивиться в майбутнє розумними очима, мусить мірити всю свою працю в теперішности висліддами часом дуже далекого майбутнього. Підготування ґрунту для нової доби наші і підготування людей, які мають створити ту нову добу в будучнині, це праця не менше важна як творення теперішности, тому всі народи таку велику вагу прикладають до виховування молодого покоління. Прикладом — як повинен нарід опікуватися своєю молоддю, можуть служити нам в Европі Німці та Чехи. Молодь початкових, середніх та високих шкіл є там дійсно дитиною цілого народу, про яку все громадянство, — у співпраці з державною владою — дбає, яку виховує, яку старається якнайкраще підготовити до обовязків нових активних громадян.

Ми Українці в старім краю, мусимо обмежитися під тим оглядом на власні сили. Журба про нашу молодь турбує і нас, бо виховання тої молоді у нас вимково загрожене державно-польським денаціоналізуючим впливом. Боронити молодь від того впливу і впоювати в неї психіку національного активізму, це, побіч дбайливости і опіки над матеріяльною сторінкою життя молоді, одно з найважніших завдань старшого громадянства.

Товариство Прихильників Освіти у Львові поставило собі на взірець инших народів за свою ціль опіку над старшою молоддю, а саме — молоддю високих шкіл. Українська академічна молодь, яка працює серед дуже непригожих обставин, нераз в холоді і голоді, часто не трактована обєктивно польськими професорами, у своїх студіях наражена на нічні труси і сикатури з боку поліції, мусить мати свою матеріяльну і моральну опору, яка підтримувала би її і не допускалаби до неї розкладового чинника невдоволення, опущености і безпритульности.

Товариство Прихильників Освіти у Львові старається згуртувати українську академічну молодь під своєю опікою в одну студентську родину, якій намагається допомагати морально і матеріяльно. Як видно зі звіту діяльности за останній 1928/9 рік, Товариство заряджувало Академічним Домом, в якому мало приміщення 104 студентів, сплачувало гіпотечні рати, що тяжать на Академічнім Домі, уділювало субвенції на видатки Академічного Дому, Студентської Громади, Дешевої Харчівні при Студ. Громаді, мистецькому академічному гурткови „Арс", як також підпомагало инші студентські організації і поодиноких студентів в краю (у Львові, Празі, Данцігу, Познані і Вильні).

Рівночасно з цею матеріяльною опікую йде також і моральна опіка над академічною молоддю. Заложення і вивінування бібліотеки, читальні, рекреаційної салі, ряд рефератів у поодиноких відчитових секціях, це завдання — над яким усильно працювало Товариство в останніх роках і в яких може похвалитися гарними успіхами.

При кінці одна болюча сторінка: **добуття фондів.** Воно йшло досі двома дорогами: 1) Через притягання членів з посеред старшого громадянства, яке своїми щомісячними вкладками підсилювало фонди Товариства і 2) дорогою збірок.

Товариство Прихильників Освіти зверталося в останньому році до своїх земляків в Америці і Канаді, та однак крім одного датку від „Обєднання" з Филаделфії, ніякого не то допомогової акції, але навіть ніякого спорадичного відгуку це прохання не викликало. Не думаємо, що сталося це задля незрозуміння ваги праці нашого Товариства для цілого українського народу, а хіба задля браку ширшої аґітації.

На цей 1929/30 рік при поширенню пляну праці Т-ва, збільшиться тим більше і запотребовання відповідних фондів. Польські власти нерадо хотять дозволювати на публичні збірки в цїли придбання фондів, а надія Т-ва цим разом головно на поміч наших економічних інституцій і поодиноких земляків з Америки і Канади. Звертаємося тому до Вас з проханням, зрозуміти потреби нашого молодого покоління і дати йому поміч в імя майбутнього цілого нашого народу.

Пропонуємо засновувати в кожному місті комітети, які мали би на меті занятися збіркою фондів для підтримки нашої студіюючої молоді, цвіту і надії нашої нації.

За Виділ Товариства Прихильників Освіти: **Сенатор В. Децикевич,** голова; **Ред. В. Левицький,** секр.; **д-р Л. Макарушка,** скарбник.

Щось заскоро. Приїхав наш землячок до Парижа, але небогато вмів по французьки. Спершу попав на виставу образів. Один образ йому дуже подобався й спитав якогось сусіда, хто то намалював його.

— Je ne sais pas (читай: женсепа, не знаю) — відповідають йому.

На другий день побачив землячок якесь весілля. Молода була дуже гарна, а молодий мав на військовім одностою яких двацять медалів.

— Хто то? — спитав він якоїсь жінки.

— Je ne sais pas!

Вечером стрінув величавий похорон і спитався якогось прохожого, кого це хоронять.

— Je ne sais pas!

— Що, вже? — закликав землячок. — Таж Женсепа щойно сьогодня рано одружився!

— Алеж Степане, ти випив три склянки содової води, а заплатив лише за одну!

— Так, бо я постановив собі нарешті почати щадити.

Нові моди. Жінка: Знаєш, цього сезону мені зовсім не треба буде балевої сукні.

Чоловік: Що? Чи мода аж так далеко пішла би?

УВАГА! УВАГА!

НЮ ГЕЙВЕН, КОННЕ. І ОКОЛИЦІ!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ І ПАРОХІЇ СВ. АРХ. МИХАЇЛА

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В MORISS COVE PARK

(В ЛИТОВСЬКІЙ ПАРКУ),

В НЕДІЛЮ, 25 ТРАВНЯ 1930 Р.

(SUNDAY, MAY 25, 1930)

Початок в год. 1-ій пополудни.

Вступ для старших 35 цнт.

Шановні Громадяни! На сей пікнік запрошується усіх Українців і Українок місцевих і з околичних місцевостей. На пікніку буде приграваги первородна музика і буде богато інших несподіванок. Отже просимо прибути громадно та повеселимось разом як одна рідня. — Стрій кару брати Lighouse, котра завезе вас аж до парку. — **Комітет.** 116,8

ЛІКАРСТВО ЩО НІКОЛИ НЕ РОЗЧАРОВУЄ

"Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсулки," славний лік на недомагання нирок, печінки, міхуря і кишок. Легке і приємне. В них є цілющі прикмети, що стали популярними ще з року 1696. Вам треба здіймити своє тіло з отруїв. Треба скріпити орґанізм і здіяти його здатним. В кожній аптиці, в 3 величинах. Дивіться за назвою "Gold Medal" на кожнім пуделку.

NEW AND IMPROVED
GOLD MEDAL
HAARLEM OIL
CAPSULES

М. Зощенко.

ЛЮБОВ.

Я, братчики мої, не люблю баб, що в капелюшках. Коли баба в капелюшку, коли панчішки на ній фельдикасові, або мопсик у неї на руках, або зуб золотий, та така аристократка мені і не баба зовсім, а порожнє місце.

А в один час я, звичайно, захоплювався одною аристократкою. Гуляв з нею і в театр водив. А в театрі — то все й вийшло. В театрі вона й розгорнула свою ідеольоґію в цілому обємі.

А зустрівся я з нею на подвірі камяниці. На зібранні. Дивлюся, стоїть отака цяця. Панчішки на ній, зуб золочений.

— Звідкіля — кажу — ти, громадянко? З якого числа?

— Я — каже — зі семого.

— Будь ласка — кажу — живіть.

І відразу якось то вона мені страшенне подобалася. Вандився я до неї. В семе число. Бувало, прийду як офіціяльна особа. Мовляв, як у вас, громадянко, мається справа з водопроводом і тоалетою? Функціонує?

— Так, — відповідає — функціонує.

А сама кутається в баєву хустку і ні мур-мур більше. Лиш очима стриже. І зуб в роті блищить. Походив я до неї місяць — привикла. Почала подрібніше відповідати. Мовляв, функціонує водопровід, спасибіг вам, Семене Семеновичу.

Дальше — більше, почали ми з нею по вулицях гуляти. Вийдемо на вулицю, а вона велить себе під руку взяти. Візьму її під руку. І волочуся, як щупак. І чого, сказати не знаю, і перед народом ніяково.

Ну, а раз вона мені й каже:

— Що ви, — каже — Семене Семеновичу, мене все по вулицях водите? Аж голова закрутилася. Ви би: каже, як кавалір і при владі, завели мене, наприклад у театр.

— Можна — кажу.

І саме на другий день прислала комчарунка білети в оперу. Один білет одержав я, а другий мені Васька слюсар подарував.

На білети я не поглянув, а вони рівні. Котрий мій внизу сидіти, а котрий Васьчин — аж на верхній галерійці.

От ми й ішли.

Сіли в театрі. Вона сіла на мій білет, а я на Васьчин. Сиджу на верхотурі і ні хрена не бачу. А коли нагнутися через перегородку, то її бачу. Хоч слабо.

Понудьгав я, понудьгав, вниз пішов. Дивлюсь — антракт. А вона в антракті ходить.

— Добрий вечір! — кажу.

— Добрий вечір!

— Інтересно, — кажу — чи тут функціонує водопровід?

— Не знаю — каже.

І сама в буфет пре. Я за нею. Ходить вона по буфеті і на прилавок клипає. А на прилавку полумиск. На полумиску тісточка.

А я отаким гусаком, отаким буржуєм нерізаним, вюсь біля неї і пропоную:

— Якщо — кажу — маєте охоту зїсти одно тісточко, то не вимайтесь. Я заплачу.

— Мерсі! — каже.

І нежайно підходить розпустим кроком до полумиска і цуп з кремом і жре.

А грошей в мене — кіт наплакав. Найбільше на три тісточка. Вона їсть, а я турботливо по кишенях нишпорю, перевірюю рукою, скільки в мене грошей. А грошей стільки, що за нітгем.

Зіла вона з кремом, цуп за друге. Я аж крякнув. І мовчу. Взяла мене отака буржуйська соромливість. Мовляв, кавалір, а не при грошах.

Ходжу я довкола неї, як півень, а вона регочеться і на компліменти найрошується.

Я кажу:

— Чи не пора нам іти сідати. Здається, дзвонили.

А вона каже:

— Ні. — І бере третє.

Я кажу:

— Чи не богато то на порожній шлунок? Може знудити.

А вона:

— Ні — каже — ми привикли.

І бере четверте.

Тут ударила мені кров до голови.

— Клади — кажу — назад!

А вона злякалася. Відчинила рот. А в роті зуб блищить.

А в мені немов віжка попала під хвіст. Все одно, думаю, тепер із нею не гуляти.

— Клади — кажу — до чортової матери!

Поклала вона назад. А я кажу хазяйнові:

— Скільки платимо за сконсумовані три тісточка,

А хазяїн тримається індиферентно — дурнем прикидається.

— Ви — каже платите за сконсумовані чотири штуки.

— Як — кажу — за чотири? Коли четверте на полумиску находиться.

— Ні, — відказує — хоч отця духовного, я вчора не пішов на полумиску находиться, але надкушене і пальцем зімяте.

— Як — кажу — надкушене, змилуйтеся. То ваші смішні фантазії.

— А хазяїн тримається індиферентно — перед пикою руками вертить.

Ну, звичайно, зібрався народ. Експерти. Одні кажуть: надкушене, другі — ні.

А я вивернув кишені — звичайно, всяка дрянь на долівку вивалюється — народ реґочеться. А мені не смішно. Я гроші лічу.

Почислив гроші — за чотири штуки без лишку. Даремне, матінко моя, сперечався.

Заплатив. Звертаюся до дами:

— Доїдайте! — кажу. — Заплачено.

А дама не рухається. І соромиться доїдати.

А тут якийсь дядя вкрутився.

— Давай, — каже — я доїм.

І доїв наволок. За мої гроші.

Сіли ми в театр. Додивилися на оперу до кінця. І у свояси.

А дома вона мені каже:

— Доволі велике свинство з вашої сторони. Хто без грошей — не їздить з дамами.

А я кажу:

— Не в грошах щастя, громадянко. Дарубте за слово. Так ми з нею й розійшлися. Не подобаються мені аристократки.

Священик (побачив на яблуні в своїм саді хлопця, свого ученика, що рве яблука):

Як тобі не встидно красти чужі яблука! Чи я не говорив учора в школі про сему заповідь?

Хлопець (з яблуні): Прошу отця духовного, я вчора не був у школі.

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА,

яке відбулося в днях 17—20 лютого 1930 р. в домі У. Н. Союза, 81—83 Гренд вулиця, Джерзи Ситі, Н. Дж.

(Продовження).

(16)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Звіт предкладає предсідатель тоїж комісії, Онуфрій Шараварко

ЗВІТ ГОЛ. КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА

відбувшоїся на днях 13 до 18 січня 1930 р., за друге півріче 1929 р.

РЕКОРД ЧЛЕНІВ.

ПРИБУТОК:

З кінцем червня 1929 р. було членів	20,948
В другій половині 1929 р.:	
принято нових	734
принято наново	416
принято з переступними листами і з інших кас	295
Разом	22,393
УБУТОК:	
В другій половині 1929 р.:	
суспендовано	698
відійшли з переступними листами і до інших кас	311
померли	98
Разом	1,107
З кінцем 1929 р. остало повнолітних членів	21,286

РЕКОРД МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ.

ПРИБУТОК:

З кінцем червня 1929 р. було дітей	14,012
В другій половині 1929 р.:	
принято нових	576
принято наново	192
принято з переступними листами і з інших кас	142
Разом	14,916

УБУТОК:

В другій половині 1929 р.:	
суспендовано	426
відійшли з переступними листами і до інших кас	153
виключено до повнолітних членів	290
померли	10
Разом	879
З кінцем 1929 р. остало	14,037

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ РУХУ ВСІХ ОБЕЗПЕЧЕНИХ

в У. Н. Союзі з кінцем 1929 року.

З початком 1929 р. було повнолітних членів	20,381
З початком 1929 р. було дітей членів	12,971
Разом всіх	33,352
На протязі 1929 р. прибуло повнолітних членів	905
На протязі 1929 р. прибуло дітей членів	1,066
З кінцем 1929 р. всіх разом було	35,123

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛ. ФІН. СЕКРЕТАРЯ ВІД 1. ЛИПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1929 Р.

П Р И Х О Д И:

	Вкладки від членів	Проц. від премії	Проц. від бонідів	Проц. з банків	Сирітські части	Відзнаки книги і ин.	Сплата морчечів	Сплата бонідів	Сплата позички	Календар	Рент	Разом
Липень	33,255.40	8,431.10	3,257.50	5,829.35	1,025.00	168.41	101,913.80		30,241.89			184,122.45
Серпень	33,426.52	8,173.92	3,897.50		1,000.00	136.25						41,634.19
Вересень	33,271.45	5,181.72	295.00		1,000.00	138.56	712.00					40,598.73
Жовтень	33,729.76	2,129.45	1,647.21		3,050.00	265.54	532.70					41,354.66
Листопад	33,598.10	1,975.92	1,112.50		425.00	181.77	462.06			4.50		37,759.79
Грудень	33,965.66	8,614.01	242.37	2,741.78	7,410.00	188.06	2,583.00		111.14	4,143.30	10,353.30	70,172.92
Разом	201,146.89	29,506.12	10,452.08	8,571.13	13,910.00	1,088.59	106,123.50		86,353.03	4,147.80	10,353.30	475,662.44

Р О З Х О Д И:

	Фонд посмертний	Фонд адміністр.	Фонд запомогового	Фонд конвенц.	Фонд сирітський	Морґечі	Бонди	Фонд народний	Календар	Рент	Зворот	Разом
Липень	9,500.00	5,114.34	950.00		1,110.17	35,000.00		3,427.83			30,241.89	85,344.23
Серпень	9,500.00	5,782.18	1,175.00		1,699.22	25,000.00						43,156.40
Вересень	15,326.50	5,245.54	775.00		245.30			500.00				22,092.34
Жовтень	18,763.59	4,691.45	1,400.00		598.08	120,000.00						145,443.83
Листопад	14,998.48	6,158.89	1,725.00		1,011.89	102,400.00		468.05				126,720.31
Грудень	33,747.64	5,175.04	1,703.87		1,664.50		100,042.00	300.00	4,178.40	5,000.00		152,011.45
Разом	101,836.12	32,167.44	7,728.87		6,329.16	282,400.00	100,042.00	4,895.88	4,178.40	5,000.00	30,241.89	574,767.76

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1929-тий.

П Р И Х О Д И:

	Вкладки від членів	Проц. від морґечів	Проц. від бонідів	Проц. з банків	Сирітські части	Відзнаки книги і ин.	Сплата морґечів	Сплата бонідів	Сплата позички	Календар	Рент	Разом
1-ий ½ рік	197,501.13	24,287.25	10,887.67	5,561.16	10,228.90	1,298.80	56,304.80	16,133.00	37.50	291.60		322,532.61
2-ий ½ рік	201,146.89	29,506.12	10,452.08	8,571.13	13,910.00	1,088.59	106,123.50		30,353.03	4,147.80	10,353.30	415,662.44
Разом	398,649.02	53,793.37	21,339.75	14,132.29	24,138.90	2,387.38	162,427.50	16,133.00	30,390.53	4,439.40	10,353.30	738,194.45

Р О З Х О Д И:

	Фонд посмертний	Фонд адміністр.	Фонд запомогового	Фонд конвенц.	Фонд сирітський	Морґечі	Бонди	Фонд народний	Календар	Рент	Зворот	Разом
1-ий ½ рік	81,934.51	35,768.05	9,133.00	40,661.35	9,245.54			964.03				177,806.48
2-ий ½ рік	101,836.12	32,167.44	7,728.87		6,329.16	282,400.00	100,042.00	4,895.88	4,178.40	10,353.30	30,241.89	574,767.76
Разом	183,770.63	67,935.49	16,861.87	40,661.35	15,574.70	282,400.00	100,042.00	5,859.91	4,178.40	10,353.30	30,241.89	752,604.24

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем грудня 1928 р. остала	$360,027.14
Прихід за рік 1929-тий	738,194.45
Разом	$1,098,221.59
Розхід за рік 1929	752,604.24
Готівка з кінцем грудня 1929 року остає	$345,617.35

ЛЬОКАЦІЯ ГОТІВКИ В БАНКАХ.

Фонд посмертний.

Linden National Bank, Linden, N. J.	$23,299.50
Trust Co. of New Jersey, Jersey City, N. J.	17,318.90
Central Home Trust Co., Elizabeth, N. J.	26,561.91
Germania Mutual Saving Ass'n, Elizabeth, N. J.	45,620.10
Linden National Bank, Linden, N. J.	76,091.38
Elizabethport Banking Co., Elizabeth, N. J.	24,616.29
National State Bank, Elizabeth, N. J.	3,066.37
Germania Mutual Saving Ass'n, Elizabeth, N. J.	30,854.10
Peoples Nat'l Bank, Elizabeth, N. J.	2,898.43
Provident Inst. for Saving, Jersey City, N. J.	11,317.75
Разом	$231,644.73

Фонд резервовий.

Hudson County National Bank, Jersey City, N. J.	$12,675.65
National State Bank, Elizabeth, N. J.	34,895.08
Linden National Bank, Linden, N. J.	152.46
Разом	$47,723.19

Фонд запомогового.

First National Bank, Jersey City, N. J.	$12,935.50
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	4,168.92
Разом	$17,104.42

Фонд сирітський.

Peoples Trust Co. of Shamokin, Pa.	$9,472.38
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	7,574.34
Разом	$17,046.72

Фонд конвенційний.

Linden National Bank, Linden, N. J.	$ 592.75
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	14.45
Dowa Tower Trust Co., Elizabeth, N. J.	7,286.30
Разом	$7,893.50

Фонд народний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$8,534.90

Фонд адміністраційний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$15,669.89

ІНВЕСТИЦІЇ ГОТІВКИ В МОРГЕЧАХ.

З днем 30 червня 1929 р. остала в морґечах сума	$984,860.00
За час 6 місяців інвестовано в морґечах	282,400.00
Разом	$1,267,260.00
Від 30 червня до 31 грудня 1929 сплачено морґечів на суму	106,123.50
З днем 31 грудня 1929 остає на морґечах сума	$1,161,136.50

БОНДИ.

З днем 30 червня 1929 остало в бондах	$439,990.80
Інвестовано в бондах суму	100,042.00
З днем 31 грудня 1929 остає в бондах	$540,032.80

ЛЬОКАЦІЯ ФОНДІВ.

Фонд посмертний.

Готівка	$231,644.73
Морґечі	878,216.50
Бонди	462,338.30
Разом	$1,572,199.53

Фонд резервовий.

Готівка	$ 47,723.19
Морґечі	121,120.00
Бонди	28,567.00
Реальність	125,000.00
Разом	$322,410.19

Фонд запомоговий.

Готівка	$17,104.42
Морґечі	42,300.00
Бонди	8,707.00
Разом	$68,111.42

Фонд сирітський.

Готівка	$ 17,046.72
Морґечі	119,500.00
Бонди	60,420.50
Разом	$196,967.22

Фонд адміністраційний.

Готівка	$15,669.89

Фонд конвенційний.

Готівка	$7,893.50

Фонд Народний.

Готівка	$8,534.90

БІЛЯНС.

Стан чинний.

Готівка	$ 345,617.35
Морґечі	1,161,136.50
Бонди	560,032.80
Реальність	125,000.00
Разом	$2,191,786.65

Стан довжний.

Фонд посмертний	$1,572,199.53
„ резервовий	322,410.19
„ запомоговий	68,111.42
„ адміністраційний	15,669.89
„ конвенційний	7,893.50
„ народний	8,534.90
„ сирітський	196,967.22
Разом	$2,191,786.65

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Липень	$4,802.25	$1,246.01
Серпень	3,423.73	1,037.15
Сересень	3,989.47	348.00
Жовтень	3,779.91	593.00
Листопад	3,897.73	12,999.70
Грудень	22,007.22	21,082.73
Разом	$41,919.61	$37,304.59

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ МОЛОД. ДЕПАРТАМЕНТУ за рік 1929.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1-ий пів рік	$22,094.44	$ 8,086.58
2-ий пів рік	41,919.61	37,304.59
Разом	$64,014.05	$45,391.18

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем грудня 1928 була	$ 70,914.45
Прихід за 1929 рік	64,014.05
Разом	$135,928.50
Розхід за рік 1929	45,391.18
Готівка з кінцем грудня 1929 року остає	$90,437.32

ЛЬОКАЦІЯ ГОТІВКИ В БАНКАХ.

Фонд посмертний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$ 5,326.03
Peoples National Bank, Elizabeth, N. J.	13,164.62
Elizabeth Trust Co., Elizabeth, N. J.	11,678.27
Разом	$30,268.92

Фонд адміністраційний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$ 7,805.75
Mutual Saving Fund Harmonia, Elizabeth, N. J.	35,012.86
The N. J. Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	17,004.78
	$59,822.99
The N. J. Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	345.41
Разом	$60,168.40

ЛЬОКАЦІЯ ФОНДІВ.

Фонд посмертний.		Фонд адміністраційний.	
Готівка	$30,268.92	Готівка	$60,168.40
Морґечі	51,600.00		
Бонди	57,218.00		
Разом	$139,086.92	Разом	$60,168.40

БІЛЯНС.

Стан чинний.		Стан довжний.	
Готівка	$90,437.32	Фонд посмертний	$139,086.92
Морґечі	51,600.00	„ адміністраційний	60,168.40
Бонди	57,218.00		
Разом	$199,255.32	Разом	$199,255.32

ЗВІТ ДРУКАРНІ СВОБОДИ.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Липень	$ 6,773.61	$ 4,171.58
Серпень	5,555.64	6,007.46
Вересень	7,491.17	5,583.73
Жовтень	6,327.82	6,107.92
Листопад	7,175.46	6,904.82
Грудень	10,275.26	12,231.34
Разом	$43,598.96	$40,807.05

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ СВОБОДИ ЗА РІК 1929.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1-ий пів рік	$45,775.19	$43,180.28
2-ий пів рік	43,598.96	40,807.05
Разом	$89,374.15	$83,987.33

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем грудня 1928 р. була	$ 2,533.13
Прихід за рік 1929	89,374.15
Разом	$91,907.28
Розхід за рік 1929	83,987.33
Готівка з кінцем грудня 1929 остала	$ 7,919.95

БІЛЯНС ДРУКАРНІ СВОБОДИ.

Готівка	$ 7,919.95
Депозит в Газовій Компанії	100.00
Вартість книгарні	17,643.35
Вартість машинерії	16,734.46
Разом	$42,397.76

ЗАГАЛЬНИЙ БІЛЯНС У. Н. СОЮЗА.

Маєток Українського Народного Союза	$2,191,786.65
Маєток Молодечого Департаменту	199,255.32
Маєток друкарні Свободи	42,397.76
Разом	$2,433,439.73

СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1-ий під рік	$2,719.18	$ 360.00
2-ий пів рік	1,681.24	120.00
Разом	$4,400.42	$480.00

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем грудня 1928 була	$42,326.54
Прихід за рік 1929	4,400.42
Разом	$46,726.96
Розхід за рік 1929	480.00
Готівка з кінцем грудня 1929 остала	$46,246.96

ЗА ГОЛОВ. КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ У. Н. СОЮЗА:

О. Шараварко. Гр. Пипюк. Др. В. Клодницький.

ХОРІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ.

ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ

Кровні, Шкірні і Нервові Хороби, Загальне Ослаблення, Умову депресію, Завороти, Жолудкові недомагання, Кишкові хороби, Біль Голови, Неврагію, Побліककіть, Носові і Горляні хороби, Ревматизм, Сцієтика і Лумбаго. Мущини і женщини щастливо лічені новою удосконаленою методою. Мій особистий догляд через цілий час курації. Мої ціни приступні.

Екзамінація крови, хімічні тести, X-Рейс

БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.

СПЕЦІЯЛІСТ DR. ZINS ВІД 25 ЛІТ.

110 East 16th STREET, NEW YORK CITY.

межи 4-тою Евнею і Irving Pl.

ГОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечер; в неділі від 9-тої рано до 4-тої пол.

ФАРМИ!

ФАРМА 220 акрів, великі забудовання, сад, великий ліс, 3 коні, трактор, 16 коров, машинерія, місячний дохід за молоко $225. Ціна $6,800, готівкою $2,000.

ФАРМА 160 акрів, старі забудовання, сад, ліс, 3 коні, 12 коров і знаряди. Ціна $3,000, готівкою $1,000. Тут замешкалих є 448 українських і польських родин. 116-20

S. MORANSKI, NotaryPublic, Box 147, Bath, N. Y.

ВЕЛИКА НАГОДА!

ФАРМА 143 АКРИ, 14 акрів ліса, 5 акрів гарного саду, 20 акрів пасовиска, добрий дім 8 кімнат, нова барна, коні, корови і кури. Ціна $7,000. Добрі услівя. 114-6

J. OLEKSIAK, Main Street, Manville, N. J. Tel. Somerville 9005.

НА УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ продам 60 акрів землі, при головній улиці, де вже жиє 50 українських родин, а є тут ще місця і на других 100 родин, тут є церква, Народний Дім, чисте українське село. Голоситься майже до першого старого фармера:

ОНУФРІЙ ГНАТЮК, R. F. D. 4, Millville, N. J. 113-8

МУШУ СПРОДАТИ

ФАРМУ 40 акрів, земля чиста і дуже урожайна, засіяна і засаджена, овочеві дерева, ліс, річка, 2 молоді дійні корови, 1 кінь, мінька сот курей, качки і знаряди. Дім 9 кімнат, дуже добрий, будинки і курники на 1000 курей в як найлішім стані. Фарма близько міста, школи і твердої дороги, недалеко від Ню Йорку, в гарнім здоровім, положенню; тут замешкують Українці і Американці. Хто побачить і купить сю фарму буде вдоволений і заробить гроші. Голоситься готовим до виїзду моїм автомобілем на фарму що дня около години 9-тої рано, або зателефонуйте, може конче, оглянути сю фарму. K. T. KRYGIER, 570 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel.: Greenpoint 6161. 116,8

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН.

Голоситися під ч. 166 E. 4 ST., NEW YORK, N. Y.

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число 9 LIVINGSTON PLACE, NEW YORK CITY pir 16th Street (ч. 318 East напроти нового шпиталю мови 1st Ave. i Stuyvesant Park Telephone: Stuyvesant 5760

Dr. SIMON BLOOM,

Спеціяліст від ушей, носа і горла. 1630 SHERIDAN AVE., NEW YORK Near Mt. Eden Avenue. Години офісові: 9—11 рано. Телефон: Davenport 0697. 63 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y. Години офісові: 1-2 полудн., 6—8 веч. Телефон: Orchard 2949

Dr. A. L. CEASAR

спеціяліст у всіх хоробах ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА. Години: 127 EAST 84th STREET, 10—12 межи Park і Lexington Ave. 6—8 NEW YORK, N. Y. В неділі від 10 рано до 1 пополудни.

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядженем абстракцій, виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

THE BROTHERS EMPLOYMENT AGENCY,

427 EAST 6th STREET, (Between 1st Ave. & Ave. A) NEW YORK CITY.

Маємо працю для мущин і женщин. Даємо роботу по низшу ціну.

Власт. Іван і Е. Андрушко.

ПРОДАЄ ДОМИ в місті НЮ ЙОРКУ і околиці Українська Фірма С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗИГОЛО EXCHANGE REALTY CO., 41 East 7th St., New York City. Tel. Orchard 9677.

PROBAK

DOUBLE-EDGE BLADES

THE BEST SHAVE YOU EVER HAD ..OR YOUR MONEY BACK

50 c. for 5 $1 for 10 Sample Blade 10 c.

If your DEALER cannot supply you, write direct

PROBAK CORPORATION 656 FIRST AVENUE NEW YORK

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ. Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Еся ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:

Офіс: 485 Avon Avenue. Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:

NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave. Phone: Brunswick 7767 або 7768

SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave. Phone: Hemlock 5500.

CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ. 129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY Telephone: Orchard 2568